

Odločneje zajezimo socialno razlikovanje

»NISMO SE BORILI za tako nepravilno družbo!« pogosto vzklikajo borci, ki so razočarani nad današnjim stanjem. Kljub svetlim in lepo zvonečim načelom navsezadnje le moramo priznati, da vendarle obstajajo tudi pri nas bogati in revni, čeprav smo vse to doslej radi pripisovali le gnilemu kapitalizmu. Seveda niso samo borci tisti, ki se zgražajo. Problem socialnega razlikovanja je danes glavni predmet vseh razprav — od političnih, do časopisnih. O tem so razpravljali tudi na 3. seji konference ZKS in v zvezi s tem sprejeli program, kako ozdraviti to rak rano naše družbe. Toda dober program še ni zagotovilo, da bomo težave res rešili. Imamo sicer politične smernice, sedaj pa je treba angažirati sile in si vsak na svojem delovnem mestu in položaju prizadevati za odpravo socialnih razlik.

Teža te naloge čaka seveda komuniste, organizacije SZDL in druge družbene organizacije. Strokovno delo pa bodo morali opraviti delavci v tovarnah, zavodih za socialno delo, v občini in ne nazadnje tudi v davčnih upravah. Seveda akcija ne sme prerasti v lov na čarovnice, v katerem bi se kaj lahko zgodilo, da bi resnične probleme spregledali.

Socialne diferenciacije ne pomenijo samo obrtniki, ki so verjetno najbolj na udaru. Spoprijeti se moramo z vsemi pojavi nepravilnega bogatenja in tudi z vzroki takega stanja, ki ni nastalo samo zaradi nepoštenosti ali neodgovornosti. Akcije ne smemo pò stari navadi zavlačevati, to zahtevajo tisoči delavcev, kmetov, upokojujencev in mladina, ki z odporom gledajo kako mnogi pozabljajo na svoje ideale in ideale množice žrtev, ki je pred leti umirala za pravičnejšo družbo.

V DAVČNI UPRAVI PREMALO KADROV

»Letos se je v naši občini število zavezancev, ki so prijavili davek na osebne dohodke, dvignilo od 6337 leta 1970 na 9330. To pomeni hitro naraščanje standarda Šiškarjev. Seveda je precej takih, ki bodo izkoristili davčne olajšave in se bo ta številka precej zmanjšala,« je pojasnil tovariš Ciril Seljak, načelnik davčne uprave. »Med prijavitelji, ki smo jih pregledali do sedaj, je najvišji dohodek 166.779 dinarjev. V 110 primerih pa je dohodek presegel 70.000 dinarjev. V primeru najvišje prijave gre za dohodke iz rednega delovnega razmerja in avtorskih pravic.«

Tudi tu

Te številke za občino s 70.000 prebivalci res niso velike, so pa morda prav zato še pogosteje vzrok negodovanju med »nemilionarji«. Seveda so tu še obrtniki. Nekaj je tudi tistih, ki so se izmaknili tipalkam davčne uprave.

»Lani smo ugotovili 82 primerov utaje davka. Od tega je pri 37 občanih prišlo do ponovne obdavčitve, vendar večinoma ne gre za velike razlike.«

Šiškarji so, vsaj po teh podatkih sodeč, pošteni davkoplachevalci. Pa vendarle, od kje so potem vsi novi avtomobili, vile, vikendi? Se morda ljudje razburjajo po nepotrebnem?

»Davčna uprava je uvedla postopek proti trem občanom, za katere menimo, da je izvor njihovega premoženja sumljiv. V treh primerih gre za gradnjo hiš. Raziskave so v takih primerih precej zamudne. Velike težave imamo s tem, kako sploh dobiti sodnega izvedenca. Potem, ko je stanje strokovno ocenjeno, se navadno oškodovanci pritožijo in predložijo mnenje svojega izvedenca, ki seveda ugotovi, da ocena ni pravilna in vse skupaj zelo zavleče postopek.

Deset zavezancev smo pred kratkim predali javnemu tožilcu, ker smo ugotovili utaje davkov. Večinoma so to ljudje iz kovinske in gradbene stroke. Postopek je bil zelo zahteven — spričo pomanjkanja izkušenj in kadrov v inšpekcijski službi, večinoma imamo mlade sodelavce, ter zaradi zelo razširjene obrtne dejavnosti v naši občini. Pregledali bomo tudi 634 poslovnih knjig, iz katerih bomo na podlagi zbranih podatkov o opravljenem prometu, nabavi materiala, opravljenih storitvah, skušali ugotoviti dejanske dohodke zavezancev.«

Dobro, tudi to je nekaj. Toda vseh govoric in razprav gotovo ni sprožilo samo 10 primerov. Torej je še ena možnost — da davčna uprava ne zajezí vseh primerov nepravilnega bogatenja.

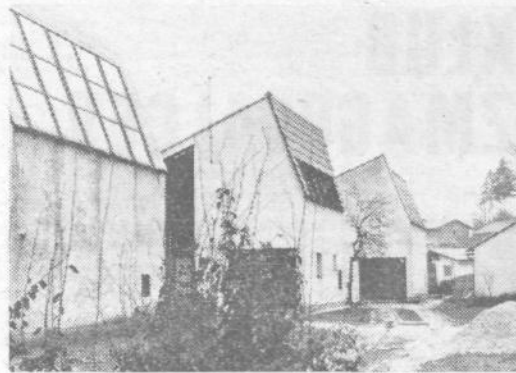
»Davčna služba se je v zadnjih letih v naši občini zelo okrepila, vendar stalno obstaja nevarnost, da izgubimo še te kadre, ki jih sedaj imamo. Poklic inšpektorja je nenavadno zahteven in odgovoren. Mlad človek, ki se odloči, je neprestano pod nekakšnim pritiskom, ki ga, če ni dovolj trden, kaj hitro stre. Zal moramo priznati, da osebni dohodki nikakor ne poplačajo vsega truda in zato ne moremo zameriti mladim strokovnjakom, ker nam uhajajo na veliko bolj plačana delovna mesta v gospodarstvu. Če ne bomo rešili tega problema, potem bomo še dolgo lahko le govorili o učinkovitosti davčni in inšpekcijski službi. Kljub tem težavam lahko rečem, da smo se dokaj uspešno vključili v akcijo za odpravo socialne diferenciacije.«

S SOCIALNO POMOČJO SE NE ODPRAVIJO RAZLIKE

Tako je torej z eno stranjo »medalje«, ki ji pravimo socialno razlikovanje. Poglejmo še, kaj menijo o tem na Zavodu za socialno delo.

»Moram reči, da smo pri občinski skupščini našli veliko razumevanja pri reševanju socialnih vprašanj. Večjo težavo imamo s pomanjkanjem kadrov, saj imamo le 10 socialnih delavcev, kar je za 70.000 prebivalcev premalo. Zelo si želimo lastnega občinskega doma onemoglih. Sedaj smo odvisni od gostoljubja domov v sosednjih občinah. Mislim, da je to eden pglavitnih problemov, ki nas muči,« pravi direktorica zavoda Marija Jelnikar.

V naši občini je po podatkih zavoda 300 uvažalcev družbene pomoči, ki znaša povprečno okoli 260 dinarjev. To je zelo skromen znesek, toda mnogim pomeni tudi ta denar veliko okrepitev skromnega družinskega proračuna. Poleg teh 300 občanov dobiva še 928 otrok pomoč pri plačilu šolske malice, ve-

Pod vprašaj

liko denarja pa bo šlo tudi za varstvo otrok staršev z nizkimi dohodki.

Številke so včasih zelo zgovorne, toda statistika je navadno preveč suha in neživljenjska, resničnega stanja nikakor ne more prikazati. Kaj vendar pomeni številka 300 v podatku o uvažalcih družbene pomoči? To so ljudje, ki se vsakega prvega v mesecu razvelele pismoše, ko jim prinese težko pričakovani denar — 260 ali nekaj več dinarjev. Je to veliko? Mnogi jih porabijo v restavraciji ali na vikendu, ne da bi jih grizla vest. Tisti, ki mu pomeni ta denar eksistenco, lahko kupi moko, olje, sladkor, če gre vse po sreči, ostane morda nekaj denarja tudi za kakšen deci med prijatelji, ali pa za sladkarije otrokom. Res, veliko je možnosti, kako zapraviti znesek, ki ga 300 ljudi prejema zato, da se sploh lahko preživlja. Če človek začne razmišljati o teh stvareh, mu ni lahko pri srcu. Težko je verjeti, da si nekdo z enakimi rokami, kot jih ima delavec v tovarni, lahko prisluži desetkrat več.

Zadnjič sem se pogovarjal z znanko, hčerko bogatega obrtnika: »Mož oče dela, zares dela, ne lenari tako kot drugi. Od šestih do dveh gara in zato tudi lahko nekaj pokaže,« mi je zabrusila, ko sem jo le preveč nadlegoval s svojimi pogledi na razlike v naši družbi. Čudno, poznam veliko ljudi, ki prav tako garajo in se naprezajo, pa lahko ob vsem prizadevanju pokažejo le žuljave roke.

Pa pustimo zdaj od strani taka razmišljanja. Krivic in nepravilnosti tako ne bomo odpravili. Kako pa...?

NALOGE ORGANIZACIJ ZK

»Občinski komite ZK je razpravljal o socialnem razlikovanju,« je dejal tovariš Krebelj Leopold, sekretar komiteja. »Pripravili smo tudi program, kako se vključevati v boj proti neutemeljenemu bogatenju. Zadolžili smo organizacije ZK v delovnih organizacijah in ustanovah, naj aktivirajo svoje sile. Tokrat ne smemo frazariti, akcija je treba zavesti jasno in konkretno. Najprej je seveda treba začeti pri davčni upravi in inšpekcijski službi. Na področju obrti bodo imeli nedvomno veliko dela. Tudi občinsko komisijo za stanovanjska vprašanja čaka cel kup nalog, prav tako bo treba urediti razmere v otroškem varstvu.«

»Se posebno težke naloge čakajo komuniste v delovnih organizacijah. Kako je s kilometrinami, dnevnicami, reprezentanco? Te so lahko vir dodatnih dohodkov. Urediti bo treba še veliko stvari — tako v zvezi z osebni dohodki, stanovanjsko politiko, štipendijami, z malicami, regresji za dopust delavcev z nizkimi dohodki itd. Ne, nalog nam ne bo zmanjkalo, saj smo jih tudi do sedaj imeli vedno dovolj. Toda tokrat ne sme ostati samo pri resolucijah. Delovni ljudje pričakujejo od nas akcije in resnično reševanje problemov.«

Veliko prizadevanja je naperjeno proti odprtemu problemu naše družbe — nepravilnemu bogatenju. Ali naj čakamo na rezultate? Ne, prispevajmo k oblikovanju moralnih načel v naši družbi!

Zlatko ŠETINC